

Індивідуальне завдання №1 з курсу «Сталий розвиток суспільства»

ЗАВДАННЯ: проаналізувати Програму кращої практики місцевого самоврядування за такими напрямками.

1. Співробітництво громад: об'єднання зусиль та ресурсів.

Здатність громад (особливо малочисельних) самостійно вирішувати власні проблеми часом є недостатньо. Найкращим засобом посилення спроможності громад є співпраця – об'єднання зусиль та ресурсів для розв'язання спільних задач. У контексті підготовки до широкомасштабної реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні співпраця громад (муніципальне співробітництво) набуває особливого значення. Приклади успішної співпраці громад можуть допомогти кращому розумінню того, як у ході реформи мають бути законодавчо врегульовані механізми такого співробітництва. *Приклади кращих практик за цією темою:* 1) спільне вирішення проблеми твердих побутових відходів, очистки стоків та ін.; 2) спільний благоустрій та використання водойм, інших природних об'єктів, що знаходяться на території двох чи кількох громад; 3) спільна промоція, стратегія розвитку та інші проекти, засновані на спільній історії, традиціях, звичаях, пам'ятках природи та ін.; 4) спільне використання спортивних та культурних об'єктів: організація змагань, конкурсів, фестивалів та ін.

2. Місцеві ресурси: пошук та мобілізація на користь громаді.

Ресурси – це не лише фінанси. Місцевим ресурсом може стати по суті будь-який матеріальний, духовний чи інтелектуальний продукт, що слугує співпраці розвитку громади. Іноді громади мають недостатнє бачення своїх ресурсів (особливо – не фінансових) та/або використовують їх неналежним чином. Однак є приклади, коли громада знаходить внутрішній ресурс – подекуди несподіваний, нетривалий, але дієвий і навіть вирішальний для розвитку. За умови обмеженості бюджетів, уміння шукати та мобілізувати саме такі ресурси набуває особливої ваги, а подібні практики – особливої цінності. *Приклади кращих практик за цією темою:* 1) місцевий ресурс як поштовх до розвитку, як джерело успіху і процвітання громади. Примітка: тут може йтися про найрізноманітніші місцеві ресурси: природа (ландшафт, пам'ятки, водойми та ін.), історія та культура (об'єкти, традиції, народна творчість, місцеві промисли та ін.), люди (видатні земляки, місцеві таланти, молодь, старійшини та ін.), нематеріальні ресурси (ідеї, стратегії, проекти, ініціативи, бренди та ін.), а також інші засоби, мобілізовані громадою для потреб розвитку; 2) створення ресурсних центрів територіальних громад.

3. Демократія участі: залучення громадян до справ громади.

Як свідчить досвід демократичних країн, їх успішний розвиток значною мірою обумовлений саме активною співпрацею місцевої влади та громадян у вирішенні місцевих проблем. Участь громадян є одним з найважливіших ресурсів місцевого самоврядування. Однак в багатьох країнах цей ресурс використовується все ще недостатньо ефективно. З

іншого боку, готовність членів громади до такої участі, подекуди, є низькою. Саме тому особливо цінними є приклади успішних практик залучення громадян. **Приклади кращих практик за цією темою:** 1) практика використання механізмів громадської участі (зборів громадян, громадських слухань та ін.) для вирішення питань життєдіяльності громади; 2) приклади успішних місцевих ініціатив, які втілилися у рішення органу місцевого самоврядування та вплинули на вирішення проблем розвитку громади; 3) приклади успішної діяльності органів самоорганізації населення; 4) практика формування та ефективного застосування місцевих нормативних актів, які врегульовують громадську участь (статут громади, положення та ін.).

Практики мають відповідати таким критеріям:

1. Ініціатива: ініційована органами місцевого самоврядування.
2. Інноваційність: пропонує новий підхід до вирішення проблеми.
3. Ефективність: демонструє дієве ефективне використання місцевих ресурсів.
4. Результативність і впливовість: показує успішні результати впровадження, вирішує відповідну проблему та демонструє позитивний вплив на життя громади.
5. Сталість результатів: нововведення продовжує працювати, вдосконалюється і придатне до використання в інших громадах.

Процес відбору кращих практик:

Практики оцінює Конкурсна комісія – група незалежних експертів (обирається серед студентів академічної групи) до якої входять представники: 1) Адміністрації Президента України; 2) Верховної Ради України (Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування); 3) Секретаріату Кабінету Міністрів України; 4) Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; 5) Міністерства фінансів України; 6) Міністерства економічного розвитку і торгівлі України; 7) Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні; 8) Національної академії державного управління при Президентові України; 9) Асоціації міст України; 10) Української асоціації районних та обласних рад; 11) Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад; 12) Ради Європи.

Питання за якими готується захист кращої практики місцевого самоврядування:

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ :

А) Назва: _____ Область: _____

Б) Орган місцевого самоврядування

В) Кількість населення (тисяч жителів): _____

Г) Кількість працівників виконавчого органу: _____

Д) ПІБ голови органу місцевого самоврядування(повністю):

Е) Поштова адреса міської ради (вулиця, № будинку, місто(село), область(район), індекс):

Ж) Тема заявки на Конкурс кращих практик (оберіть одну):

1. *Співробітництво громад: об'єднання зусиль та ресурсів.*
2. *Демократія участі: залучення громадян.*
3. *Місцеві ресурси: пошук та мобілізація на користь громаді*

II. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Назва

2. Дати впровадження практики (від місяць/рік - до місяць/рік)

_____/_____/_____ - ____/____/_____

3. Стислий опис суті практики:

4. Опис проблеми, для вирішення якої впроваджено практику (дайте відповіді на запитання)

-У чому полягає проблема, яку намагається вирішити ця новаторська практика?

- Коли ця проблема виникла і що її спричинило?

- На яку кількість людей ця проблема впливала?

- Якщо цю проблему не вирішити, які можуть бути наслідки для територіальної громади? (*наприклад фінансові втрати, незадовільні послуги тощо*)

- Інше, що варто додати до описання проблеми

5. Опис кращої практики:

- Коли почали впроваджувати практику?

- Хто її користувачі і яка їх кількість ?

- Опишіть види діяльності в рамках практики

- Вкажіть основних учасників впровадження практики (наприклад, громадські організації, місцевий бізнес, ЗМІ тощо)

- Які неочікувані проблеми виникли під час впровадження практики і як Ви їх вирішили?

- Інше, що слід додати до опису практики

6. Які результати практики?

- Кількісні (в цифрах, показниках, статистичних даних тощо)

- Якісні зміни:

7. Яка вартість впровадження практики?

Місцевий бюджет:

Внесок місцевої громади:

Співфінансування:

Інші види участі:

8. Які інноваційні заходи та елементи застосовано у практиці (чому ця практика є кращою)?

- Яким чином ця практика може бути корисною іншим органам місцевого самоврядування України?

9. Опишіть, які уроки ви здобули з практики (позитивні або негативні, чи вони будуть корисні на майбутнє)._____

10. Чи ділилися ви цією практикою з іншими містами і яким чином можна поширити інформацію про кращий досвід серед інших органів місцевого самоврядування?_____

Література для виконання завдання:

1. Добре врядування в містах України: програма ради Європи з обміну кращими практиками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2013/05/CoE_Best-Practice_Book_2012.pdf.
2. Досвід впровадження стандартів доброго врядування на місцевому рівні в Україні та інших європейських країнах: Збірник [Електронний ресурс]. - В. С. Куйбіда, В. В. Толкованов. – К. : ТОВ «Поліграфічний Центр «Крамар», 2010. - 258 с. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Tolkovanov_Dobre_final.pdf.
3. Нова державна регіональна політика в Україні: Збірник [Електронний ресурс]. - Під загальною редакцією доктора наук з питань державного управління, професора В. С. Куйбіди. – К. : «Крамар», 2009. – 232 с. - Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Tolkovanov_Book_nov_DergReg_Polit_final1.pdf.
4. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи: Збірник [Електронний ресурс]. - В. С. Куйбіда, В. А. Негода, В. В. Толкованов. – К. : «Крамар», 2009. - 170 с. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Book_Reg_Rozv_ProstPlanuvan_final.pdf.
5. Розвиток міжмуніципального співробітництва: вітчизняний та зарубіжний досвід: Посібник [Електронний ресурс]. - Під редакцією В. В. Толкованова. – К. : «Крамар», 2011. - 261 с. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Book_31_MMS_Final_14-April.pdf.
6. Розвиток місцевих фінансів в Україні та інших державах-членів Ради Європи: Збірник [Електронний ресурс]. – К Деві, Г. Петері, В. Ю. Росіхіна, В. В. Толкованов. – К. : «Крамар», 2011, – 240 с. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Book_Financy_final-14-April-2011.pdf.
7. Транскордонне співробітництво: Посібник [Електронний ресурс]. – Н. А. Мікула, В. В Толкованов. – Київ, «Крамар», 2011. – 259 с. – Режим доступу: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2012/10/Book_Trnskordonne_final_14-Aprill-11.pdf.